

§ 50.

At Kommittenten ved Tilbagekaldelsen af Hvervet berøver Kommissionæren Adgang til at fortjene det Vederlag, som vilde tilkomme ham for fremtidig Udførelse af Hvervet, kan i Almindelighed ikke paadrage Kommittenten noget Ansvar. Anderledes stiller Sagen sig, naar Vederlag for Udførelse af en bestemt Forretning eller af Hvervet gennem et vist Tidsrum maa anses tilsikret Kommissionæren. I saadanne Tilfælde maa Kommittenten, der tilbagekalder Hvervet, ifølge almindeligt anerkendte Grundsætninger ordentligvis betale Kommissionæren, hvad denne vilde have fortjent ved Hvervets Udførelse. Det er dette, som udtales i § 50, 1ste Punktum, hvor det bestemmes, at Erstatningspligt paahviler Kommittenten, som i Utide tilbagekalder Hvervet, naar dette gælder for en bestemt Tid, eller naar det maa anses tilsikret Kommissionæren at føre en bestemt Forretning til Afslutning, eller naar Opsigelsesvarsel er eller maa anses aftalt. Ved Udtrykkene „maa anses aftalt“ hentydes til, at Opsigelsesvarsel jævnlige maa tilkomme Kommissionæren uden udtrykkelig Aftale herom, f. Eks. fordi han til at indrette sig paa Hvervets Udførelse har maattet afholde Omkostninger, som forudsætte en vis Varighed af Forholdet. I Paragrafens 2det Punktum udtales den af almindelige Regler om Misligholdelse følgende Regel, at Erstatningsansvar ikke kan paahvile Kommittenten, naar han i Kommissionærens Undladelse af Pligtopyldelse har haft gyldig Grund til Tilbagekaldelsen. At det i denne Henseende ikke udkræves, at Misligholdelsen er tilregnelig, er tilkendegivet ved Benyttelsen af det objektive Udtryk „Undladelse“ (ikke „Forsømmelse“). I Forbindelse hermed udtales det, at ogsaa andre Omstændigheder end Misligholdelse kunne give Kommittenten Beføjelse til Tilbagekaldelse i Utide uden Ansvar. Hvilke „særlige Omstændigheder“, der bør have denne Betydning, maa det være overladt til Domstolenes Skøn at afgøre; en Opregning er umulig. De særlige Omstændigheder kunne ligge i Kommissio-

nærens Forhold, saasom hans Sygdom eller svingagtig Færd fra hans Side udenfor Kommissionsforholdet. Men Udkastets Affattelse giver Domstolene Frihed til ogsaa at tillægge Kommittentens Forhold den angivne Betydning, naar dette findes rimeligt og retfærdigt, saaledes f. Eks. naar Tilbagekaldelsen er motiveret derved, at Kommittentens Bedrift paa Grund af forandrede Konjunkturer ikke kan bære sig.

I Paragrafens 2det Stykke udtales den med degældende Lovgivningsgrundsætninger stemmende Regel, at Erstatningsansvar som for Tilbagekaldelse i Utide paahviler Kommittenten, naar Kommissionæren frasiger sig saadant Hverv som i denne Paragraf omhandlet, og Frasigelsen er begrundet ved Kommittentens Pligtforsømmelse. Ved Ordet „Pligtforsømmelse“ i Modsætning til „Undladelse“ i Paragrafens 1ste Stykke, 2det Punktum er det udtrykt, at Erstatningsansvaret er betinget af, at Kommittentens Misligholdelse var ham tilregnelig (§ 17). Hermed maa det imidlertid ligestilles, at den foreligger under Omstændigheder af saadan Beskaffenhed, at den, skønt utilregnelig, efter Lovgivningens almindelige Regler paadrager Ansvar, f. Eks. naar den skyldes Brøde hos Kommittentens Betjente o. s. v. For det Tilfælde, at Forholdet afbrydes ved Kommittentens Konkurs, følger det ligeledes af gældende Ret, at Erstatningskrav haves. Da Udkastet i § 47 særligt omtaler denne Ophørsmaade, er en udtrykkelig Udtalelse af Erstatningspligtens Tilstedeværelse fundet hensigtsmæssig.

§ 51.

Ligesom Kommittenten i de i § 50 omhandlede Tilfælde bliver erstatningspligtig ved at tilbagekalde Hvervet, maa Kommissionæren ordentligvis være erstatningspligtig, naar han har eller maa anses at have paataget sig Hvervet for et bestemt Tidsrum eller at føre en bestemt Forretning til Afslutning, eller naar Opsigelsesvarsel er eller maa anses aftalt, og han desuagtet frasiger sig Hvervet i Utide. Til Udtalelsen heraf i Paragrafens 1ste Punktum føjes i 2det Punktum en Bestemmelse, som ganske svarer